

Janusz Górecki

Ostrów Lednicki, st. 1, wykop I/97,
gm. Łubowo, woj. poznańskie, AZP
50-32/22

Informator Archeologiczny : badania 31, 211

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ne fragmenty ceramiki z X-XII w. Najcenniejszym odkryciem była niewielka, drewniana piwniczka w północnej części tego samego wykopu, która potwierdziła fakt istnienia wschodniej pierzei przy rynku staromiejskim. Obiekt ten został całkowicie wyeksplorowany. Piwniczkę wykonano z grubych dranic sosnowych łączonych w konstrukcji na zręb. We wnętrzu, przy ścianie południowej znajdowała się dranica umocowana w ścianach wschodniej i zachodniej na wpust, stanowiąca dodatkowe wzmocnienie w postaci rozpórki, a jednocześnie będąca prawdopodobnie półką na produkty i przedmioty. Dranice użyte do budowy ścian w większości przypadków miały szerokość około 0,3 m (podobnie jak w przypadku rozpory), a więc niemal równą 1 stopie. Były także nieliczne dranice nieco węższe, jednak ich szerokość zawsze przekraczała 0,25 m. Daty ścięcia drewna, z którego wykonano dranice do budowy piwniczki, zostały określone na lata od 1402 do 1407, jednakże kres jej użytkowania nastąpił niewątpliwie w końcu XVII lub nawet w początkach XVIII w., na co zdaje się wskazywać pozyskany z zasypania materiał zabytkowy, zarówno w postaci fragmentów ceramiki, jak również fragmentów naczyń szklanych. Tak więc obiekt ten był użytkowany przez około 300 lat, co jest stosunkowo długim czasem jak na budowlę drewnianą. Było to jednak wynikiem jego znacznego zagłębienia w podłożu. Piwniczka miała kształt kwadratu o wymiarach około 3,1 x 3,3 m, z niewielkimi odchyleniami wynikającymi z jej zniszczenia. Jest to więc wymiar zbliżony do długości odpowiadającej 10 stopom, przy stopie równej 0,306m (10 stóp - 3,06m). Analiza rzutu poziomo pozwala na stwierdzenie, iż piwniczka została wkopana w podłoże calcowe, które w tym miejscu zbudowane jest z glin zwałowych (morena czołowa) oraz z piasków na podłożu gliniastym (w stropie). Po wzniesieniu konstrukcji zasadniczej wkop, który został wykonany przed jej budową, zasypano uprzednio wybranym urobkiem i dodatkowo wokół obłożono kamieniami na poziomie od 101,28 do 101,60 m. n.p.m., szczególnie licznymi od strony południowej i wschodniej. Zachowano głębokość piwniczki wynosi 2,34 m, a jej dno stanowi zielonkawy il. Jeżeli chodzi o interpretację odkrytego obiektu, to należy stwierdzić, iż mamy tu do czynienia z piwniczką, która pierwotnie znajdowała się pod budynkiem umiejscowionym we wschodniej pierzei rynku, w jego północno-wschodnim narożniku. Jako że w końcu XVIII w. piwniczka pełniła rolę śmietnika, pozyskany materiał zabytkowy był bardzo liczny. Wystąpiły tu m.in. liczne fragmenty talerzy i garnków oraz kafli, zarówno miskowych, jak i płycinowych. Z ciekawych zabytków wspomnieć należy niemal cały trójnóżek, 2 duże fragmenty toczonych talerzy drewnianych, kilkanaście fragmentów cybuszków i główek fajek glinianych, kilkadziesiąt fragmentów obuwia skórzanego, a przede wszystkim doskonale zachowaną plombę ołowianą i żelazny, kuty „świecznik” z gwintem do przytwierdzenia w drewnianej ścianie.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

OSTRÓW LEDNICKI, st. 1, wykop I/97, gm. Łubowo, woj. poznańskie, AZP 50-32/22

- wczesnośredniowieczny zespół grodowy

Sondażowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu i wrześniu przez dr. Janusza Góreckiego (Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy). Finansowane przez Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 11 m².

Badania objęły zachodnią część wału grodowego z X-XIV w.

Założono 2 sondáže w celu pozyskania drewna do analiz dendrochronologicznych. Rozpoznano następujące warstwy: 1 — przemieszaną (z badań w latach 60.), 2 — nasypu ziemnego (pierwotnego) zalegającego na warstwie konstrukcyjnej wału, 3 — cztery poziomy konstrukcji wału — spalonego drewna zalegającego na kierunku wschód-zachód i północ-południe. Uchwycone konstrukcje wzniesione w technice regularnej przekładki. Brak było materiału ceramicznego, zaś analizy dendrochronologiczne nie przyniosły wyników pozytywnych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Studiach Lednickich”.

Badania będą kontynuowane.